

TON DEN BOON

DE TAAL DER LIEFDE

Literair woordenboek
van seks en erotiek

van Dale

**het bed
iemand)** eufe-
ving van seks hebben
baar met de eveneens

king *met iemand slapen*. ♦ Ik hou van je, attenoje,
dat is toch niet zomaar een zinnetje? Dat is
een daad. Een bezegeling. Iets uiteindelijk.

Het is alleen zo jammer dat iedereen
tegen iedereen “ik hou van jou” kan
zeggen, zoals in principe ook iedere
vrouw met iedere man het bed
kan delen. Eh, neuken bedoel ik. ♦

(Ronald Giphart, *Ik ook van jou*, 1992)

Met literaire citaten uit het werk van
Robert Anker, Marion Bloem, Louis
Paul Boon, Willem Brakman, Martin Bril,
Jeroen Brouwers, Herman Brusselmans,
Remco Campert, Hugo Claus, Jan Cremer,
Renate Dorrestein, Jef Geeraerts, Karel Glastra
van Loon, Arnon Grunberg, Hella Haasse, A.F.Th. van
der Heijden, Kristien Hemmerechts, W.F. Hermans, Loes
den Hollander, Gerrit Komrij, Kees van Kooten, Tom Lanoye,
Charlotte Mutsaers, Vonne van der Meer, Bert Natter, Saskia
Noort, Jamal Ouariachi, Gerard Reve, Lydia Rood, Heleen
van Royen, Jan Siebelink, Esther Verhoef, Simon
Vestdijk, Simon Vinkenoog, Pieter

Waterdrinker, Jan Walkers,

Joost Zwagerman,

Koos van

Zomeren

e.v.d.

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	6
Gerard Reve en de dierlijke daad des mensen	16
Jan Cremer en het wulpse vlees	32
Dimitri Verhulst en de mens in zijn morele naaktheid	34
W.F. Hermans en het verdwenen taboe op seks	43
Jan Wolkers en de lusten der liefde	52
Louis Paul Boon en de onweerstaanbare verleiding	60
Herman Brusselmans en het arsenaal van de liefde	69
Hafid Bouazza en de weelde van de Hoogliedvormen	78
Tom Lanoye en het naakte feit zonder gedoe	85
Hugo Claus en de offers op het heidens altaar	94
Hella Haasse en de zinnelijke avonturen	107
Simon Carmiggelt en de lichte cavalerie	117
Willem Brakman en de logge hops der hormonen	129
A.F.Th. van der Heijden en de seksuele onmacht	138
Kees van Kooten en de stuitende seksscènes	149
Gerrit Komrij en de seks als motor van literatuur	158
Jeroen Brouwers en het putje om stervend in te vallen	169
Arnon Grunberg en de pakkende zinnen over seks	178
Xaviera Hollander en de onverbloemde lust	187
Joost Zwagerman en het seksuele schaduwbestaan	196
Ronald Giphart en de vrijblijvendheden van het jong, het knap, het vrij zijn	205
Theun de Vries en de gelukkige bijslaap	215
Jef Geeraerts en het heidense paren	222
Marnix Gijsen en de koele fascinatie voor het lichaam	231
Marique Maas en het boterzachte vlees	240
Simon Vestdijk en de toorn van de hoorndrager	249
Maarten 't Hart en het overspel in de gedachten	258
Ilja Leonard Pfeijffer en de vunzige viesheid	267
Heere Heeresma en prima porno in prachtig proza	276
A. Moonen en het gebrek aan damesdijenromantiek	289

TON DEN BOON

DE TAAL DER LIEFDE

Literair woordenboek
van seks en erotiek

“

Verlucht
met duizend en
enige citaten uit
de Nederlandse en
Vlaamse literatuur

van Dale

Voorwoord

Sinds meer dan twintig jaar staat er een mapje met de naam *Bermudadriehoek* op het bureaublad van mijn computer. Daarin sla ik citaten op met en over woorden op het gebied van liefde, erotiek en seks, vooral van Nederlandstalige auteurs. Een mens moet nu eenmaal een hobby hebben en citaten verzamelen is veiliger dan schansspringen en goedkoper dan speervissen. Het mapje *Bermudadriehoek* heeft op mijn computer overigens gezelschap van het mapje *Magere Hein* (citaten over de dood) en het mapje *Dolhuis* (citaten over gekte). Al te eenzijdig citaten verzamelen kan namelijk niet gezond zijn.

Soms dacht ik dat ik iets met de inmiddels ruim 2500 citaten over seks en erotiek moest doen: een beschrijving van de onderliggende beeldspraak bijvoorbeeld – iets ingewikkelds in elk geval. Meestal lukte het snel die gedachte te verdringen. Het samenstellen van een enigszins omvattend erotisch woordenboek was nooit bij me opgekomen. Dat u toch kennis kunt nemen van *De taal der liefde*, is geheel te danken aan de overtuigingskracht van anderen.

Dat dit boek onvolledig en onvolkomen zou worden, wist ik op voorhand: onze taal bevat namelijk zo enorm veel woorden en uitdrukkingen over seks en erotiek, dat je een bijbeldik woordenboek in dundruk nodig hebt om onze erotische woordenschat compleet te beschrijven. Dat zou trouwens een saai boek worden: zo is ongeveer elk werkwoord dat een stootbeweging aanduidt, óók weleens gebruikt ter aanduiding van de geslachtsgemeenschap.

Het maken van *De taal der liefde* was een bitterzoet karwei: zodra je een woordenboek samenstelt op basis van een citatenverzameling, stuit je op lacunes én overschotten. Lacunes omdat er citaten zijn waar geen trefwoord bij te verzinnen is en omdat er woorden zijn waar geen citaat bij voorhanden is. Te veel informatie is zo mogelijk nog erger: bij het werkwoord *neuken* bijvoorbeeld waren 34 veelzeggende citaten beschikbaar. De keuze daartussen was een marteling.

De mapnaam *Bermudadriehoek* bleek achteraf vragen om moeilijkheden: met een kleine letter verwijst dat woord naar het vrouwelijk geslachtsdeel, maar eigenlijk is de *Bermudadriehoek* een gebied waar naar verluidt schepen en vliegtuigen op geheimzinnige wijze verdwijnen. Ook in mijn map *Bermudadriehoek* is iets geheimzinnigs gebeurd: alle citaten over het woord *buste* (de damesboezem) zijn verdwenen en zelfs in de back-ups niet meer te vinden. Ik heb dit opgevat als een vingerwijzing Gods en daarom het lemma *buste* maar niet opgenomen in *De taal der liefde*. Het is vast niet het enige woord dat er niet in staat. Mist u uw favoriete erotisch woord of citaat, mail het dan aan erotiek@tondenboon.nl. Wie weet komt het in de tweede druk.

Tot slot: dank ben ik verschuldigd aan Huug Schipper, die mij op een aantal citaten attendeerde, en aan Hans de Groot, die dit boek redigeerde. Eventuele fouten in dit boek komen geheel voor mijn rekening.

Inleiding

De taal der liefde bevat ruim 2600 trefwoorden over seks en erotiek. Dat is weliswaar een forse verzameling woorden en uitdrukkingen die betrekking hebben op het kennisdomein der lichamelijke liefde, maar eerlijk gezegd is het geen volledige verzameling. We kunnen slechts gissen naar de hoeveelheid woorden en uitdrukkingen die er in het Nederlands zijn voor het mannelijk geslachtsdeel, voor het vrouwelijk geslachtsdeel en voor de interactie tussen die beide, namelijk het geslachtsverkeer. Het is aannemelijk dat alleen al voor deze drie zaken meer dan 1500 woorden en uitdrukkingen bestaan. Immers, vrijwel elk langwerpige voorwerp – van banaan tot zuurstok, van bloedworst tot vleeslolly, van beitel tot zweep en van brandslang tot zaadstengel – wordt weleens metaforisch gebruikt ter aanduiding van het mannelijk geslachtsdeel. En veel namen van een holte – variërend van boorput tot speelhol – worden metaforisch gebruikt ter aanduiding van het vrouwelijk geslachtsdeel. Werkwoorden die een stotende beweging benoemen, namen voor op-en-neergaande beweging, voor een heen-en-weer gaande beweging, voor het geluid dat ontstaat als twee voorwerpen elkaar raken – het zijn allemaal potentiële en vaak ook in de praktijk gebruikte benamingen voor de geslachtsdaad. De meeste algemene woordenboeken vermelden er gewoonlijk slechts enige tientallen: de bekendste. Ook in *De taal der liefde* zijn lang niet alle namen opgenomen voor de geslachtsdelen. Zo interessant zijn die nu ook weer niet. Dat geldt ook voor alle eigennamen die mannen aan het orgaan hunner mannelijkheid geven, variërend van hun *kleine jacobus* tot hun *kleine grote pier*. Let wel: van de genoemde voorbeelden is geen woord verzonnen! Ook voor de geslachtsdaad zelf, het gewone huis-tuin-en-keukennummertje, zal de lezer zelf ongetwijfeld nog wel wat woorden en uitdrukkingen kennen die niet in dit woordenboek staan. Seks is nu eenmaal een productieve inspiratiebron voor de taal, inclusief de thuis-taal.

Wat bevat dit woordenboek dan wel? Dit woordenboek bevat een ruime greep uit de erotische terminologie die (met een zekere regelmaat) in de recente literatuur uit het Nederlandse taalgebied (Nederland, België, Suriname, de Antillen) wordt aangetroffen. En dan vooral uit de erotische terminologie waar iets over te melden valt. Dat kan een interessante herkomstgeschiedenis zijn, een dwarsverband met een vergelijkbaar woord, een veelzeggend citaat. Vooral de beschikbaarheid van een geschikt citaat in de erotische citatenverzameling was een criterium voor vermelding van een woord of uitdrukking in dit woordenboek. Niet voor niets bevat *De taal der liefde* meer dan 2100 citaten, voornamelijk uit de Noord-Nederlandse en Belgisch-Nederlandse literatuur. Het begrip literatuur is vrij ruim opgevat. Onder deze noemer worden niet alleen schrijvers gerekend wier werk tot de canon van de Nederlandstalige literatuur wordt gerekend, zoals W.F.

Hermans, Hugo Claus, Tom Lanoye en A.F.Th. van der Heijden, maar ook (veelgelezen) schrijvers als A.C. Baantjer, Xaviera Hollander, Bobbi Eden en Saskia Noort. Aan de keuze van de geciteerde auteurs is een zekere mate van subjectiviteit niet vreemd. Dat in dit woordenboek bepaalde auteurs niet of nauwelijks geciteerd worden, zoals A. Alberts, Bob den Uyl of Koos van Zomeren, hoeft overigens niet te betekenen dat er relatief weinig passages over seks en erotiek in hun werk te vinden zijn. Vaak was er toevallig een ander, korter citaat als bewijsplaats of een citaat met een meer aforistische strekking van een andere auteur voorhanden.

De literaire oriëntatie van *De taal der liefde* heeft gezorgd voor een belangrijke beperking van de omvang van dit erotisch woordenboek: het ontsloeg de samensteller van de taak zich te verdiepen in de ‘platte taal’ op internet. Wat overigens niet impliceert dat in dit woordenboek helemaal geen platte taal voorkomt: platte taal is namelijk ook te vinden in de hogere literatuur.

Opnamecriteria

Het uitgangspunt van *De taal der liefde* is een in ruim twintig jaar opgebouwde verzameling (literaire) citaten over het onderwerp seks en erotiek. Dat is een breed onderwerp: prostitutie kan eronder vallen, overspel, geslachtsziekten, noem maar op. Oudere erotische woordenboeken, zoals het *Erotisch woordenboek* van Hans Heestermans e.a. uit 1977, behandelen vaak wel uitdrukkingen en woorden over zwangerschap en geboorte. In dit woordenboek is seks en erotiek daarentegen vrij beperkt opgevat: platonische liefde, zwangerschap, geboorte – de woorden en uitdrukkingen die daarover bestaan, zijn in dit woordenboek niet opgenomen. De nadruk ligt op de gebruikelijke vormen van seks (hetero, homo, bi) die geregeld, nu en dan, soms, een enkele keer, in Nederlandstalige literatuur vanaf circa 1900 ter sprake worden gebracht.

Trefwoorden en hun verklaring

De trefwoorden in dit woordenboek zijn meestal woorden, maar er zijn ook uitdrukkingen of woordcombinaties in hun geheel als trefwoord opgenomen als niet één enkel woord hierin een erotische toepassing heeft, maar alleen de combinatie in haar geheel een betekenis heeft. De trefwoorden worden kort verklaard, dat wil zeggen: de definitie beschrijft in welke erotische betekenis(sen) een woord of uitdrukking in onze taal wordt gebruikt. Er wordt geen encyclopedische informatie over het beschreven onderwerp gegeven. Een erotisch woordenboek is nu eenmaal geen hand- of leerboek over seks: wie bijvoorbeeld wat meer wil weten over de standjes uit de Kamasutra, kan beter op zoek gaan naar een zelfhulpboek op het schap ‘Seksualiteit’ in de betere boekhandel. Door middel van een label (zoals informeel, vulgair of eufemisme) wordt waar nodig duidelijk gemaakt tot welk stijlregister een woord of uitdrukking wordt gerekend. Door middel van synoniemen en antoniemen worden niet-uitputtende relaties met andere woorden

gelegd. Waar dat interessant was, zijn vaste woordcombinaties (zoals vergelijkingen) met het trefwoord of de uitdrukking opgesomd (en kort verklaard).

Citaten

De taal der liefde bevat citaten (in de oorspronkelijke spelling) van tientallen Nederlandse en Belgische schrijvers. De citaten fungeren als bewijsplaats van het bestaan of het gebruik van een woord of uitdrukking. Idealiter is een bewijsplaats meteen ook een aforisme. Sommige schrijvers zijn vaak geciteerd (zoals Tom Lanoye, Gerard Reve, Arnon Grunberg, Herman Brusselmans en A.F.Th. van der Heijden). Op grond hiervan kan echter niet worden gesteld dat zij de belangwekkendste erotische schrijvers in ons taalgebied zijn. Een inmiddels vrijwel vergeten schrijver als Johan Fabricius bijvoorbeeld heeft een paar titels geschreven waarin hij grossiert in volkstalige woorden en uitdrukkingen op het gebied van seks en erotiek, maar wordt in dit boek toch nauwelijks geciteerd. Daartegenover staat Theun de Vries, in wiens werk seks en erotiek ook geregeld figureren: omdat zijn werk nog wel gelezen wordt, zijn wel heel wat citaten uit zijn werk als bewijsplaatsen opgenomen. Bij het citeren is de nadruk gelegd op vrij jonge schrijvers, waarbij dient te worden opgemerkt dat voor een woordenboekmaker iedereen onder de honderd als 'vrij jong' geldt. Opvallend is dat in het citatendatabestand (en dus ook in dit woordenboek) veel vindplaatsen uit werk van Vlaamse schrijvers voorkomen, zoals Louis Paul Boon, Hugo Claus, Jef Geeraerts, Tom Lanoye, Monika van Paemel, Herman Brusselmans en Dimitri Verhulst.

Kaderteksten

In dertig kaderteksten wordt het werk van een aantal Nederlandse en Belgische schrijvers getypeerd die geregeld seks of erotiek als onderwerp kiezen en daarmee medebepalend zijn voor de hedendaagse erotische woordenschat. De keuze van de besproken auteurs berust op twee criteria: een praktisch en een meer inhoudelijk criterium. Het praktische criterium is het feit dat een auteur met veel vindplaatsen in het databestand vertegenwoordigd was. Het meer inhoudelijke criterium is een terugkerend motief bij een auteur. In de romans van A.F.Th. van der Heijden is impotentie een terugkerend motief, zo niet een thema. Dit rechtvaardigt speciale aandacht voor de rol die de erotische woordenschat, m.n. voor zover die betrekking heeft op seksuele onmacht, speelt in het werk van deze schrijver. Er zijn zeker meer Nederlandstalige auteurs (variërend van Lodewijk van Deyssel tot Gerard Walschap en van Gustaaf Peek tot Kristien Hemmerechts) in wier werk het thema seks en erotiek een interessante rol speelt. Door de omvangbeperking waar elk boek mee te maken heeft, kon aan hun werk echter geen speciale aandacht worden besteed.

A

zich aanbieden • zich prostitueren, zowel van vrouwen als van mannen gezegd; een specifieke toepassing van *zich aanbieden* in de neutrale betekenis ‘zich presenteren als kandidaat voor een taak of functie’; ook in combinaties als *zijn/haar lichaam aanbieden*. ♦ In alle steden, waar Titus komt, vindt hij vrouwen, die zich aanbieden. Men gaat gezamenlijk naar hen toe, zoals men gezamenlijk een glas wijn gaat drinken. En wat zijn zij anders dan gebruiksvoorwerpen? ♦ (Theun de Vries, *Rembrandt*, 1931)

een vrouw/meisje aanduwen • (studententaal) geslachtsgemeenschap met haar hebben, vooral in een standje waarbij de man zich achter de vrouw bevindt, *op z'n hondjes*, oftewel *doggystyle*; de uitdrukking is ontleend aan de dierenwereld en verwijst naar de bij dieren gebruikelijke *coitus a tergo*; het gebruik van het woord *aanduwen* voor seks tussen mensen kan als neerbuigend worden ervaren.

aangebrand • (Belgisch-Nederlands) betrekking hebbend op seks, vooral gezegd van taaluitingen die seksuele toespelingen bevatten, synoniem: *dubbelzinnig, gewaagd, schuin*. ♦ Het is een vrolijke vrouw, ze vertelt graag aangebrande moppen en schuwt een stevig glas whisky niet. ♦ (Geert van Istendaal, *Mijn Duitsland*, 2007)

aangebrand zijn • (archaïsch) een geslachtsziekte, een soa opgelopen hebben; de uitdrukking is een specifieke toepassing van *aangebrand* in de betekenis ‘aangetast of bedorven’; dezelfde metaforiek ligt ten grondslag aan *rot* in de betekenis ‘een geslachtsziekte hebbend’; vooral in de uitdrukkingen *lelijk aangebrand zijn*, (ironisch)

mooi aangebrand zijn en (verouderd) *venersich aangebrand zijn*.

aanliggen bij een vrouw • (archaïsch) aan de Bijbeltaal ontleende uitdrukking voor geslachtsgemeenschap hebben met een vrouw, in niet-Bijbelse contexten tot ver in de 20^e eeuw als eufemisme gebruikt, synoniem: *liggen bij een vrouw*. ♦ Het wereldraadsel werd hem geopenbaard en hij begreep dat Rembrandt, Van Gogh noch Paul Klee ooit een dergelijke sigaar gerookt hadden. De goddelijkste verrukkingen gingen door zijn ziel. Het was tienmaal mooier dan aanliggen bij een mooie vrouw. ♦ (J.M.A. Biesheuvel, *Duizend vlinders*, 1981)

aanlokkelijk • aantrekkelijk, m.n. seksueel aantrekkelijk. ♦ Al de liefvallige, mooie en aanlokkelijke meiden van de Jordaan had Mooie Karel gezoend en met allen, onder snelle begeerte, openlijk of heimelijk gevrijd. ♦ (Israël Querido, *De Jordaan*, 1912)

aanraken • (eufemisme) seksuele handelingen verrichten met ..., seks hebben met ..., vooral in de combinatie *haar, elkaar met geen vinger aanraken*. ♦ Met de erotiek was het natuurlijk helemaal niets, raakte ik haar aan dan steunde zij, niet uit genoeg of lust maar uit vrees dat ik haar nog meer zou aanraken. ♦ (Willem Brakman, *Het groen van Delvaux*, 1996) ♦ We waren reeds maanden getrouwd, en nog steeds had ik haar met geen vinger aangeraakt. ♦ (Louis Paul Boon, *Mémoires van de heer Daegeman*, 1975)

aanraking • sensuele beroering van iemands lichaam, synoniem: *betasting*. ♦ Haar aanrakingen hadden wat ik zou willen dat mijn woorden altijd hadden gehad: ze waren geladen. Je had het gevoel dat haar handen ieder moment konden ontploffen, omdat er te veel verlangen in zat. ♦ (Arnon Grunberg, *Fantoompijn*, 2000)

aanranden • met geweld dwingen tot het plegen of ondergaan van onttuchtige handelingen, uit juridisch oogpunt zonder dat er sprake is van penetratie. ▶ Ze was aangerand door een veel jongere man in het Amsterdamse Bos. Nee, geen penetratie. (...) Hij had haar tegen de grond gewerkt, maar zij had hem met haar kistjes, waarvan de zolen (...) het profiel van een vrachtwagenband bezaten, van zich af getrap. ♦ (A.F.Th. van der Heijden, *Kwaadschiks*, 2016)

aanranding • seksueel geweld, uit juridisch oogpunt zonder penetratie. ▶ Tegenwoordig behouden vrouwen zo langdurig hun aantrekkelijkheid dat overgrootmoeders het huis niet meer uit durven uit angst voor aanranding en verkrachting, maar in mijn jeugd was het na een paar zwangerschappen alsof de kook over de leliën van hun bloei gegaan was. ♦ (Jan Wolkers, *De schuimspaan van de tijd*, 2001)

aantrekkelijk • verleidelijk in lichamelijke, m.n. seksueel opzicht, synoniem: **aanlokkelijk**, **appetitelijk**, **begeerlijk**, **blommig**, **lekker**, **seduisant**, **verleidelijk**, **verlokkelijk**; de seksuele connotatie van **aantrekkelijk** wisselt van context tot context; ook in de minder verhullende combinaties **lichamelijk** en **seksueel aantrekkelijk**. ▶ Vele mannen vinden hun vrouw alleen nog seksueel aantrekkelijk tijdens de tien minuten dat ze met haar neuken. ♦ (Herman Brusselmans, *Logica voor idioten*, 1997)

aantrekkelijkheid • mate waarin iemand lichamenlijk of seksueel aantrekkelijk is, vaak in de combinaties **lichamelijke** of **fysieke aantrekkelijkheid** en **seksuele aantrekkelijkheid**. ▶ Een vrouw verliest weliswaar haar seksuele aantrekkelijkheid niet automatisch door haar gehuwde staat, maar zij wordt er ook niet begerenswaardiger door. ♦ (Renate Rubinstein, *Niets te verliezen en toch bang*, 1978)

aantrekkelijkheden • eufemisme voor wat iemand aantrekkelijk maakt, m.n. gezegd van vrouwen en dan ter aanduiding van de zogeheten **vrouwelijke vormen**: het haar, het gelaat en met name de voor vrouwen kenmerkende rondingen of welvingen, zoals borsten en billen, die van oudsher worden beschouwd als de lichaamsdelen die een vrouw tot lustobject maken, synoniem: **attracties**, **bekoorlijkheden**, **bevalligheden**, **charmes**, **verleidelijkheden**; zie ook: **heerlijkheid**. ▶ Haar aantrekkelijkheden waren van het mollige en rondborstige soort. ♦ (Jan van der Vegt, *Hans Andreus, biografie*, 2006) ▶ Opeens zag hij al haar aantrekkelijkheden voor zich uitgestald. En het was geheel binnen handbereik. Hij staaarde naar haar decolleté dat de veelbelovende aanzet liet zien van borsten die onmiskenbaar groot waren. Hij keek diep in haar ogen en las haar gedachten. Ze zeiden: ik ben geil, druk op de juiste knop en ik geef me aan je, he-le-maal. ♦ (Joris Moens, *Een beest met twee lichamen*, 1997) ▶ De heer Hannequin wist ook van zichzelf dat hij er beter aan deed haar aantrekkelijkheden niet te zeer in het oog te vatten, dat leidde af, snoerde maar in de keel, maakte de stem hees en daardoor platvloers en verbrak als zodanig het hypnotische floers over innerlijk en toedracht. ♦ (Willem Brakman, *Het doodgezegde park*, 1986)

aars, **aarsgat** • uiteinde van het darmkanaal, in erotische literatuur tevens beschouwd als penetreerbare opening in hetero- en homoseksueel verkeer. ▶ Toen ik haar voor het eerst van achteren nam, nadat ze steeds heftiger had aangedrongen dat ik in haar aars zou klaarkomen, riep ze: 'You're under arrest!' ♦ (Jan Cremer, *Ik Jan Cremer 3*, 2008)

aberratie • gedraging, vooral op seksueel gebied, die niet in overeenstemming is met wat normaal is of

Hafid Bouazza

en de weelde van de Hoogliedvormen

‘De vrouwen offerden al hun bloot, ze dienden schalen op met zomergerijpte borsten, doorvoede, opengebarsten rondingen en inkepingen, droegen manden met meluwe meloenen aan, de golvingen onder hun microrokjes en luchtige jurken werden niet door de wind veroorzaakt (de wind had wijselijk genoeg koele oorden en andere oevers opgezocht), maar door hun lustende heupen met aanhang’, schrijft Hafid Bouazza in *Salomon*. Hoewel hij zich ook wel bedient van de bekende termen uit de keuken van de taalerotiek – ‘Met andere bezoekers lachte ze, ze schudde voor hen haar uiers en sloeg zich op de volle heupen, de slet’ – schrikt zijn erotische beschrijvingskunst niet terug voor uitgewerkte metaforen waar geen woord uit het erotisch woordenboek in te vinden is: ‘Toen Vairon haar geheim-nis zag, enkele meters lang, glanzend als een wolventong, begroeid met lommer als de silhouetten van bomen op een heuvel tegen een avondhemel, met knoesten en bloesems en rimpels en barsten en al, schreide hij zijn schitterende tranen en rende weg. Jammer, ik had graag de regenboog van zijn lozing gezien.’

’t Vrouwenlijf mag mooi zijn, maar je moet er wel woorden voor hebben. En die heeft Bouazza: ‘Haar weelde had ze in de steigers gezet, door haar topje waren de stellages te zien. Wat die rijkdommen ook droeg, haar hals of de beha, beide hadden er een zware taak aan: hoe heerlijk zwommen die onhandelbare globen op de golvingen van haar elegante bewegingen. Op haar heupen reefden haar zijden hun zeilen in drie of vier plooiën, als behang dat van de muren neerzigt.’ Zulk proza, in een roman getiteld *Salomon*, herinnert dwingend aan het Hooglied van de Bijbelse koning Salomo.

Ook in *Paravion* zijn zulke hoogliederlike passages te vinden: ‘Zijn vingertoppen bewogen liefelijker dan een menigte tegengestelde briesjes in een appelboom, die niet zo kon blozen als zij. Ze buidelden hun mond tot een maankop en hij drenkte zich met hun vloeiende heulsap. De kikkers kwaakten, de krekels tsjirpten, de vogels zongen eeuwenoude madrigalen, hij gromde, zij piepten kort en melodieus en kromden hun rug, waarop hij zijn borst verhief om hun de ruimte te geven. Inderdaad: hij was nu licht van boezem en zwaar van bil, precies zoals het hoorde. Vooral Sofia drukte zijn onderbuik hard tegen haar schaambeën en wentelde met haar heupen om haar hoogte te bereiken.’

In *Meriswin* refereert Bouazza expliciet aan het Hooglied: ‘Ze had alle geurwaters van het Hooglied en de parfums uit Arabië in haar lichaam, maar geen Hoogliedvormen, (haar borsten waren egelsnuitjes), op de duiven van haar trantelende voetjes en op erotisch gulle momenten, op haar pelvis en billen na, als zij op erotisch gulle momenten, het knaapje wilde spelen.’

In zo’n schrijfstijl is het helemaal niet vreemd ook die andere bekende Bijbelse uitdrukking voor een vrouw beminnen te vinden: *bekennen*. ‘Vrouwen, hoe vaak hij ze ook bekende, hij zou ze nooit werkelijk kennen of begrijpen.’

als normaal beschouwd wordt, o.a. in de combinatie *seksuele aberraties*.

♣ Sinds de psychiater Richard von Krafft-Ebing in 1889 zijn *Psychopathia Sexualis* publiceerde, is 'sadisme' de benaming geworden van een aberratie waaraan personen lijden die door het bedrijven van wreedheden in seksuele opwinding geraken. ♣ (W.F. Hermans, *Het sadistisch universum* 1, 1964) ♣ Alles in het Parijse nachtleven wordt nadrukkelijk voorgesteld als een aberratie. Voor de danseressen, de stripteaseuses, de animeermeisjes, de kelners is het handel, niet de grensoverschrijdende opwinding die het voor het publiek is. ♣ (Marc Reugebrink, *Het huis van de zalmen*, 2016)

académie d'amour • (archaïsch eufemisme) aan het Frans ontleende benaming voor een bordeel, eufemistisch voorgesteld als een soort 'leerschool der liefde'.

achterdeel • (eufemisme) benaming voor een enkele bil of voor de gehele bilpartij, de billen, het achterwerk. ♣ Haar achterdelen, registreert hij ineens met enige nadruk terwijl ze zich bukt, zijn niet bepaald de elegantste uit zijn loopbaan, maar dat is geen geldige reden om de oorlog niet te winnen, straks. ♣ (Ivo Michiels, *Journal Brut* 5, 1991) ♣ Ze had een rood lint in haar dat zachtjes bewoog in de wind. En verder een strakke broek over een mooi gewelfd, niet al te mollig (...) achterdeel. ♣ (Rinus Ferdinandusse, *Stukjes in de kraag*, 1965)

achterdeur • (informeel eufemisme) anus, vooral als 'geslachtskanaal' bij anale seks; de voorstelling van de geslachtsopening als 'ingang' ligt ook ten grondslag aan woorden als achteringang, achterpoort, artiesteningang; achterdeur wordt vaak in de verkleinvorm achterdeurtje aange troffen, het tegenovergestelde van voordeur: ♣ Als je wilt voortplanten,

ga dan naar binnen via de voordeur; wil je echt deel uitmaken van het inwendige systeem van een vrouw, doordringen tot in het diepst van haar wezen, dan is de achterdeur je toegangspoort. ♣ (*de Volkskrant*, 27-1-2006)

van achteren nemen • (informeel) penetreren op een wijze waarbij de man zich achter zijn partner bevindt, vaginaal of anaal, ook in de varianten *van achteren naaien, neuken en pakken*; synoniem: **achterlangs nemen, onder de brug door nemen, neuken, pakken**; zie ook: **op z'n hondjes, doggystyle, a tergo**. ♣ Ik kwam doodmoe thuis, kroop achter Guste die me verbood dat ik haar van achteren nam. ('Omdat zwijnen dat doen en wij toch immers nette mensen zijn.'). ♣ (Jean Paul Franssens, *Vriend dood*, 1988) ♣ Heb jij het wel eens bij een vrouw van achteren gedaan? Nee, ik bedoel niet achterom en toch van voren, maar echt van achteren. ♣ (Gerard Reve in *Gerard Reve en Geert van Oorschot, Briefwisseling 1951-1987*, 2005) ♣ Hij wilde haar weer van achter nemen, ditmaal niet onderdoor langs, maar werkelijk van achter ... ♣ (Pieter Waterdrinker, *Duitse bruiloft*, 2005)

achtergeveltoerist • (niet algemeen) schertsend of minachtend gebruikte benaming voor een homoseksueel, gebaseerd op *achtergevel* als metafoor voor het zitvlak.

achterhammen • (informeel) billen. ♣ Haar achterhammen vormden een kunstwerk van grote allure, waarvoor zij zich liet betalen. ♣ (Michiel van Kempen, *Mama Sranan*, 2000)

achteringang • (informeel eufemisme) anus, beschouwd als 'geslachtskanaal' bij anale seks, zie ook: **achterdeur**.

achterkasteel • (eufemisme) metafoor voor de billen, ontleend aan de scheepvaartwereld, waarin het hoogoplopende achterdeel van een ouderwets oorlogsschip een *achterkasteel* werd genoemd. ♣ Zij heeft geen zijpgat, het is,

achterlader

het is, er is geen woord voor in de hele dikke Van Dale, het is van Rubens en van Memlinc tegelijk, dat achterkasteeltje, ik zei het haar in 't Frans: *voilà un édifice bien royal*. ♦ (Hugo Claus, *Het verdriet van België*, 1983)

achterlader • (verouderd) minachtende benaming voor een mannelijke homo-seksueel.

achterlangs • gezegd van de penetratie wanneer die plaatsvindt op een wijze waarbij de man zich achter zijn partner bevindt, vaginaal of anaal, synoniem: **van achteren, op z'n hondjes, doggystyle, a tergo**; o.a. in de uitdrukkingen *iemand achterlangs nemen, neuken, pakken*, die hetzelfde betekenen als *iemand onder de brug door nemen, neuken, pakken*. ▶ Ik mag haar nooit kussen, en als we seks hebben, mag ik nooit haar gezicht zien, dus geen missionarishouding, ik mag haar enkel achterlangs nemen. ♦ (Belinda Aebi, *Het geluid van stilte*, 2016)

achterommetje • (informeel) seksuele variatie waarbij de man zich achter zijn partner bevindt, synoniem: **coitus a tergo, onderdoortje**. ▶ Ik ben goed geil van zo'n hele middag op het water, dus ik maak in het damestoilet effe een achterommetje met een van die snelle meiden die hier bedienen. ♦ (Ernst van Altena, *Een gewone schoft*, 1974)

achteropwerker • (verouderd) minachtende benaming voor een mannelijke homoseksueel.

achterpoort • (informeel eufemisme) anus, beschouwd als 'geslachtskanaal' bij anale seks, synoniem: **achterdeur**.

achterste • de billen of de opening daartussen. ▶ Een groot gedeelte van haar lichamelijke zwoelheid schuilt in haar achterste. ♦ (Robert Franquinet, *Drijfzand*, 1977)

achteruitslaan • (verouderd) overspel plegen.

achterwaarts neuken • (informeel)

seksuele variatie waarbij de man zich achter zijn partner bevindt, gezegd van zowel vaginale als anale penetratie; ook in de variant *achterwaarts naaien*, die dankzij de Belgische schrijver Herman Brusselmans vooral bekend geworden is in de uitgebreide variant *achterwaarts in de poes naaien*, die in België inmiddels courant is en bijvoorbeeld ook gebruikt wordt door seksuologe Godele Liekens ('Je kan evenveel van de kont genieten door een vrouw – om het op z'n Herman Brusselmans te zeggen – achterwaarts in de poes te naaien.' (*P-Magazine*, 20–11–2014). ▶ Binnen de tien minuten hadden we een heel arse-naal afgewerkt: soppen, beffen, pijpen, zuigen, likken, vingeren, met als kers op de taart achterwaarts in de poes naaien. ♦ (Herman Brusselmans, *De droogte*, 2003)

achterwerk • de billen. ▶ De meisjes (...) / hoe goed het was te verlangen / naar het natte van een koel achterwerk / en het hete van blozende wangen / het hete van een diep achterwerk / en de koelte van natte wangen. ♦ (Leo Vroman, 'De ware as', 1995) ▶ Heeft een mollige vrouw een perfect ruim en bol gerond achterwerk, dan is haar kostje gekocht en valt bijna iedere man voor haar. ♦ (Repke Hollema, 'Brua brua', in: *De Gids*, 1992)

adam-en-evahouding • missionarishouding, zo genoemd omdat de Kerk van mening was (is?) dat deze houding het alleroudste seksstandje is, de figura veneris prima; het standje is genoemd naar Adam en Eva, in de Bijbel het eerste echtpaar ter wereld, synoniem: **standje Adam en Eva**.

adamskostuum • (eufemisme) naakt mannenlichaam, genoemd naar Adam, volgens de Bijbel de eerste man op aarde, die naar verluidt ongekleed in het Paradijs vertoefde met zijn

partner Eva; vooral in de combinatie in adamskostuum, die ‘naakt’ betekent en zowel op mannen als vrouwen wordt toegepast, zie ook: *in evakostuum* en *in paradijskostuum*. ▶ Je moest eens zien hoe ze, onwetend, toch leek te staan poseren in haar adamskostuum! ♦ (Tom Lanoye, *Boze tongen*, 2002)

adamsroede • (archaïsch) mannelijk geslachtsdeel, samengesteld van *roede* (penis) met de eigennaam Adam, volgens de Bijbel de allereerste man op aarde. ▶ Mij is wijsgemaakt dat wie als maagd uit deze wereld naar de andere wereld verreist, in de Elizese velden zeven jaar turf moet trappen, (...) want in deze tegenwoordige eeuw valt dat jonge meisjes al te lastig – Adams roede behaagt hun al te veel! ♦ (*De Amsterdamse lichtmis*, naverteld door Leonard de Vries in *Venus' lusthof*, 1964)

adultfilm • pornofilm, letterlijk film voor volwassenen, ontleend aan het Engels *adult movie* (film speciaal voor volwassenen), synoniem: **volwassenfilm**.

afberen • (vulgair, m.b.t. een man) af trekken, d.w.z. handmatig bevredigen, vaak in de combinatie **zich afberen** (masturberen).

affaire • liefdesrelatie, m.n. een buiten-echtelijke relatie, een geval van overspel; de erotische toepassing van het woord *affaire* is mogelijk ontstaan onder invloed van de Franse uitdrukking *affaire d'amour*, maar de erotische betekenis van *affaire* werd aan het einde van de 20e eeuw gepopulariseerd onder invloed van de Engelse term (*love*) *affair* (amourette). ▶ Een affaire met een studente hebben is één ding, bij haar ouders op bezoek gaan is toch iets anders. ♦ (Arnon Grunberg, *Huid en haar*, 2010)

affaire d'amour • (archaïsch) liefdesavontuur. ▶ Hoe lang is dat al bezig, die

affaire d'amour van Florette met de een of andere pierlo van een vent? Gij moet dat weten, want hoest en liefde kunt ge niet verbergen. ♦ (Pjeroo Roobjee, *De zomer van de neusbloedingen*, 2013)

affairette • liefdesavontuurtje dat niet zoveel voorstelt. ▶ We zijn nu vier weken samen, maar dit is geen fling, geen affairette, het zou wel eens heel serieus kunnen worden. ♦ (Mark Schalekamp, *De parvenu*, 2011)

afgaan • klaarkomen. ▶ Zondevrij wilde hij afgaan, althans met losse handen en zonder zichzelf te beroeren. ♦ (Thomas Rosenboom, *Gewassen vlees*, 1994) ▶ Als ik klaar- kom tilt ze me bijna aan mijn ballen omhoog terwijl ze zegt: 'Vooruit, stier, ga af.' ♦ (Jan Wolkers, *Dagboek 1970*, 2012)

afgelikte boterham • vrouw die of meisje dat al met veel mannen seks heeft gehad; lang geleden werd met *een afgelikte boterham* iets aangeduid waarvan het beste of het lekkerste al af is; pas in de 19^e eeuw raakte de uitdrukking in zwang ter aanduiding van een meisje dat al veel vrijers had gehad en dus veel had gezoend; in de 20^e eeuw kreeg *een afgelikte boterham* een seksuele betekenis en werd de uitdrukking synoniem met woorden als **del**, **slet** en **sloerie**. ▶ Knap snoetje had ze (...), maar ze deugde niet. Een afgelikte boterham. Dook met iedereen in bed. Had al veel jongens versleten en werd vroeger op de middelbare school niet voor niets 'een hoer' genoemd. ♦ (Jan Siebelink, *Engelen van het duister*, 2001)

afgereden • (van vrouwen) uitgeput of onaantrekkelijk geworden door veelvuldig seksueel verkeer; *afgereden* is gebaseerd op het werkwoord *rijden* (ook wel *afrijden* en *berijden*) in de erotische betekenis 'seks hebben met ...'. ▶ Er zijn ook vrouwen die verslaafd zijn aan de bedragen die ze door die vuile

Tom Lanoye en het naakte feit zonder gedoe

‘Wat is er toch fout met onze janetten? Op hun twintigste willen ze allemaal Marlène Dietrich worden en op hun veertigste hebben ze allemaal een eigen kitschprogramma. Meestal dan nog met een “bevallige assistente” aan hun zij, een fotomodel wier hersens getransplanteerd zijn naar haar boezem.’ Dit soort boutades is schering en inslag in de essaybundels van Tom Lanoye. ‘Ach ... de geslachtsdaad is zo beperkt. Er zouden meer manieren moeten bestaan om je met iemand te verenigen.’ Ze vervelen nooit, die puntige uitspraken, die vaak niet over seks gaan, maar daar in hun formuleringen of beeldspraak zijdelings toch wat mee te maken hebben. Het maakt de essays van Lanoye een rijke fundgrube voor verzamelaars van erotische woorden en uitdrukkingen.

En bon mots, al vind je die ook overvloedig in zijn romans. ‘Liefde is voor mietjes. Echte mannen hebben seks’, schrijft hij in *Het goddelijke monster*, dat haarscherp laat zien wat de liefde, nee de seks in al haar naakte treurigheid kan zijn: grof. ‘Van een hond met kleren aan word ik nog heter dan van jou met je kont omhoog en je kut zo open als een schuur, vulgaire slet die je bent’, hoort de vrouwelijke hoofdpersoon Katrien haar echtgenoot tegen haar zeggen. Even later schiet ze hem (per ongeluk?) dood tijdens de jacht. Het verlokt de auteur te refereren aan de mythe (?) dat een man voor hij de eeuwigheid in gaat een erectie krijgt: ‘Of ook Dirk in de oogwenk van de waarheid een erectie kreeg? Gezien zijn potentieproblemen ware dat cynisch geweest. Een zaadlozing had helemaal getuigd van sarcasme van de kant van Moeder Natuur. Zijn laatste zucht liet zich veeleer aankondigen door iets anders. Bij een gehangene verhardde zich het instrument van de liefde, bij Dirk balde zich de vuist van de haat.’

Als het over seks en liefde gaat, pendelt Lanoye tussen alle stijlregisters, waardoor er een grote variatie aan woorden en uitdrukkingen voor de lichamelijke liefde in zijn werk te vinden is. ‘Dat kind is een hoer gelijk een paard. Spijtig dat ze familie is, veel van die jonge poppen vallen voor een rijke man’, zegt iemand in *Het goddelijke monster*. In *Boze tongen* heet een vrouw ‘geen mis ding hoewel al in de dertig, ferme loezen, dikke neus maar goed veel schmink’. Ook de homoseksuele liefde komt aan bod, dankzij een van de bijfiguren in *Het goddelijke monster*, die onder meer een darkroom bezoekt: ‘Hij trilde van geilheid. Een hand greep de zijne en trok ze naar het kruis dat hoorde bij die dij die hij net gestreeld had. Dit is het, dacht Bruno opgetogen. Eindelijk verlost. Dit is lichamelijke, zuiver en puur, het naakte feit zonder gedoe. Zonder de laag vernis genaamd cultuur. Al het andere is begoocheling.’

Want ‘Liefde is voor mietjes. Echte mannen hebben seks.’

zich afhoeren

pooiers binnendrijven. Ik ken er genoeg van door mijn praktijk. Meisjes van tweeëntwintig die er bijna veertig uitzien door een afgereden lichaam. ♣ (Aloka Liefink, *De voyeur*, 2016)

zich afhoeren • (archaïsch) zich vol wellust overgeven aan seks, vooral betaalde seks (prostitutie) en andere vormen van ontucht, en hierdoor uitgeput raken; ook wel in de variant *zich afhoereren*, die van oorsprong een Bijbelse metafoer was voor God verlaten. ♣ Van het oud-testamentische woord 'afhoereren', bijvoorbeeld, ging een geheimzinnige aantrekkingskracht op mij uit. De grote hoer van Babylon leek mij een interessante vrouw met wie ik graag kennis zou willen maken. ♣ (Adriaan Morriën, *Plantage Muidergracht*, 1988)

afkarnen • (vulgaire, m.b.t. een man) aftrekken, d.w.z. handmatig bevredigen, vaak in de combinatie *zich afkarnen* (masturberen). ♣ Ga jij je maar in het donker liggen afkarnen onder de spijker met het potlood naast die non waarmee jij getrouwd bent. ♣ (Jeroen Brouwers, *De zondvloed*, 1988)

afknapper • teleurstelling, m.n. op seksueel gebied iets waardoor men zin in seks verliest. ♣ Ze had wel eens een avontuurtje beleefd met een collega, zorgvuldig beredeneerd, meer met verstand dan passie. Gewoon om stoom af te laten. Dat was op een afknapper uitgedraaid. ♣ (Luc Deflo, *Lust*, 2009)

afneuken • (vulgaire, m.b.t. een vrouw) geslachtsgemeenschap hebben met ..., synoniem: **neuken**; het woord wordt vooral gebezigd op internet en is (vooral nog) slechts sporadisch in lectuur en literatuur te vinden, bv. in *De tenondergang en de ongelooflijke opstanding van Eddy Vangelis* van Marnix Peeters, waarin verteld wordt dat een zeker personage, 'de aderen blauw op zijn nek, (...) haar op het bureau (...)

onder het strakke korte rokje aan het afneuken was'. Met de uitdrukking *heel wat afneuken*, die wel gewoon is in literatuur, wordt simpelweg 'veel neuken' bedoeld.

afpalen • (vulgaire, m.b.t. een vrouw) geslachtsgemeenschap hebben met ..., synoniem: **neuken**.

afraggen • (vulgaire) geslachtsgemeenschap hebben met ..., synoniem: **neuken**. ♣ Met haar billen in de lucht liet ze zich afraggen tot hij, haast razend van minachting, voor de tweede keer was klaargekomen. ♣ (Marja Brouwers, *Casino*, 2004)

afrijden • (informeel, m.b.t. een vrouw) seks hebben met ..., synoniem: **berijden**, **neuken**. ♣ Waarschijnlijk had ze nog nooit een fatsoenlijke piet gezien in haar jonge leven, laat staan dat ze ooit al op een daadkrachtige manier was afgereden, wat zonde was voor zo'n lekker Wif. ♣ (Marnix Peeters, *Natte dozen*, 2013)

afrodiserend • lustopwekkend. ♣ De hitsige, afrodiserende stemmen activeren zijn hele bewustzijn, ze brengen hem in een extase die zich niet kan ontladen. ♣ (Christiaan Weijts, *Het valse seizoen*, 2016)

afrodisiacum • middel dat de geslachtsdrift prikkelt en het libido versterkt, zoals – naar verluidt – bananen, chocolade en oesters; zie ook: **liefdesdrank**; *afrodisiacum* is als geleerde term in het modern Latijn afgeleid van het Griekse woord *aphrodisiakos*, dat 'seksueel' betekent en via via teruggaat op Aphrodite, de naam van de Griekse godin van de liefde, die zou zijn geboren uit het schuim der zee (Grieks *aphrós*) dat ontstond toen de golven bevrucht werden met het bloed van Uranus, de oudste der goden, nadat deze door zijn zoon Kronos was ontmand. ♣ Oorlog is het beste afrodisiacum, er is een pijn die een man alleen maar kan bestrijden met z'n pik; we mogen

er het bewijs in zien van Gods gevoel voor evenwicht in de natuur. ♦ (Dimitri Verhulst, *Bloedboek*, 2015) ♦ Niets is een afrodisiacum, behalve een vrouwenlijf dat je sexy vindt. ♦ (Herman Brusselmans, *Guggenheimer koopt een neger*, 2017)

afrodisie • seksuele opwinding. ♦ Kijken op de klok terwijl je vrijt: daarmee doet de afrodisie zich toch geen profijt. ♦ (Dimitri Verhulst, *Bloedboek*, 2015)

afrukken • (informeel, m.b.t. een man) aftrekken, d.w.z. handmatig bevredigen, vaak in de combinatie *zich afrukken* (masturberen). ♦ Ze is ook bevredener met mijn pik geworden. Eerst kon ze daar ongenadige rukken aan geven. Ze heeft me later uitgelegd, dat het in het Nederlands 'afrukken' heet, en dat ze daarom altijd had gedacht dat ze flink te werk kon gaan. ♦ (Maartje Luccioni, *Wie nu geen huis heeft*, 1974) ♦ Wat kun je op een hotelkamer anders doen dan je eigen van kant maken. (...) In bed de Bijbel lezen? Ja, of je eigen liggen afrukken, natuurlijk. ♦ (Gerard Reve, *De vierde man*, 1981) ♦ Mijn hoofd loopt te zeer om voor wat loos gepijp. Maar afrukken, dat zou wel 'ns ontspannend kunnen zijn. ♦ (Herman Brusselmans, *Guggenheimer wast witter*, 1996) ♦ Ik betastte mijn aangenaam harde lul, maar weerstond het aanbod om me af te rukken, dan bleef er nog wat te wensen over. ♦ (Jaap van Maanen, *Verliefd*, 1979)

afsjorren • (informeel, m.b.t. een man) aftrekken, d.w.z. handmatig bevredigen, vaak in de combinatie *zich afsjorren* (masturberen) ♦ Hoe hij ongezien een fluim, een buidel van kristallen luchtbelletjes en speeksel als kikkerdrillen, in zijn handpalm spuwde en zich zonder hoorbaar geslijm afsjorde, was een mysterie, in elk geval niet iets wat hij uit enig boek had kunnen leren. ♦ (Hafid Bouazza, *Paravion*, 2003)

afspelen • (Belgisch-Nederlands, m.b.t.

de geslachtsdelen) handmatig stimuleren om een orgasme teweeg te brengen, zowel m.b.t. mannen als vrouwen gezegd, meestal wederkerend in de combinatie *zich afspelen* (masturberen). ♦ Nauwelijks had zij het boek overgenomen, of hij had haar met de ene hand al bij de kut, terwijl hij met de andere fijn zijn roede begon af te spelen. ♦ (Louis Paul Boon, *Eens op een mooie avond*, 1992) ♦ Me muis werd voor de allereerste keer afgespeeld en ik voelde hoe ik de eindmeet naderen zou. ♦ (Louis Paul Boon, *Mieke Maaike's obscene jeugd*, 1972)

afstandsrelatie • liefdesrelatie waarbij de partners tamelijk ver bij elkaar vandaan wonen.

afstraffen • (archaïsch; m.b.t. een man of vrouw) geslachtsgemeenschap hebben met ...; synoniem: **neuken**.

aftarren • (vulgair, m.b.t. een ander of zichzelf) aftrekken, oorspronkelijk een koopmansterm met de betekenis 'voor tarra afrekenen', volgens het WNT 'vervolgens overdrachtelijk van andere zaken gezegd'. ♦ Voor het handwerk bezigde Flix meestal het woord 'aftarren'. 'Ik vind dat zo'n verrekt lekker woord ... ik hoef het maar in m'n mond te nemen, en het is al het halve werk ...' ♦ (A.F.Th. van der Heijden, *Het hof van barmhartigheid*, 1996)

aftrekken • (m.b.t. een man) handmatig seksueel bevredigen, vaak in de combinatie *zich aftrekken* (masturberen); synoniem: **trekken**, (in België) **afspelen**; andere alternatieven zoals **afkarnen**, **afrukken**, **afsjorren** en **sjorren** behoren tot een lager (informeel of vulgair) stijlregister. ♦ Porno bestaat alleen in de koppen van warrige droogneukers die zich aftrekken en klaarvangeren tijdens het lezen van een tekst of het bekijken van een foto. ♦ (Josse de Haan, *Kikkerjaren*, 2001) ♦ Is het normaal als je op de walletjes bij een vrouw binnen-

loopt en je voor een tientje laat aftrekken, dank je wel, tot de volgende keer. ♣

(Hermine Heijermans, *De minnaars*, 1970)

afwerken • seks hebben met ..., vooral gezegd van straatprostituees die seksuele diensten verlenen aan een klant. ▶ Ze was gewoon een jonge vrouw die zich liet betalen voor seks, iemand van wie ik later die nacht hoorde dat ze als ze geen klanten lag af te werken op de acteeschool in Antwerpen zat. ♣
(Ronald Giphart, *Lieve*, 2016)

afwerkplek • plaats die van overheidswege bestemd is voor straatprostituees om er seks met hun klanten te hebben. ▶ Er bestaan zoveel afwerkplekken voor de genietende Nederlander dat het voor hem nog een toer moet zijn om tussendoor te controleren of er bij hem thuis niet is ingebroken. ♣ (Gerrit Komrij, *Gouden woorden*, 2005)

afzuigen • (m.b.t. een man) met de mond seksueel bevredigen, fellatio toepassen op ..., synoniem: **pijpen**, **zuigen**. ▶ Een vrouw die fluiten gaat afzuigen in een park noem ik een psychopatische hoer. ♣ (Herman Brusselmans, in: *De Morgen*, 6–3–2002) ▶ Wie in zijn bestaan geen negerfluit heeft afgezogen, heeft niet geleefd. ♣ (Tom Lanoye, *Boze tongen*, 2002) ▶ Laat je maar even door haar afzuigen, dan gaat zij ook weer met een goed gevoel naar huis. ♣ (Ilja Leonard Pfeijffer, *Rupert: een bekentenis*, 2004)

airbags • (schertsend) metafoor voor grote borsten; dezelfde metaforiek ligt ten grondslag aan **ballonnen** en **stootkussens**. ▶ Ze kon heus wel tegen een grap, vond het niet erg als hij het over haar airbags had als hij boezem bedoelde, maar hij moest niet te grof worden. ♣ (Vonnie van der Meer, *Eilandgasten*, 1999)

akker • (literaire taal) metafoor voor het vrouwelijk geslachtsdeel die berust op de associatie van de vrouwelijke vruchtbaarheid met de fertiliteit

van agrarisch land; de metafoor werd vroeger soms ‘dichterlijk’ gebruikt en wordt nu nog incidenteel toegepast als eufemistisch alternatief voor meer expliciete termen, synoniem: **tuintje**, **liefdesakker** en **venusakker**; het woord figureert o.a. in uitdrukkingen als *de akker ploegen, beploegen, bewerken of bezaaien* (‘Als ’k die naai wordt ’t krachtig en prachtig hoe ’k op haar akker zaai!’ zingt Rapper Rude in ‘Double One Night Stand’); ook in de archaische uitdrukking *akker van Venus* (vagina), waarin Venus verwijst naar de Romeinse godin van de liefde (‘*Van Venus weet iedereen dat ze een grotere Lichtekooi was dan die hoer van een Pullica uit Florence, en haar akkertje door alles wat man was liet bewerken*’, staat in de vertaling van de roman *Secretum* van Monaldi & Sorti). ▶ Het was (...) geen geheim dat Dina geen maagd was toen ze onder druk van de familie trouwden (...) Als een niksnut met een glazen oog hem dat nog eens onder zijn neus wilde wrijven zei hij gewoon: ‘Maar een ander heeft de akker ook weleens voor jou geploegd’. ♣ (Koos van Zomeren, *De hangende man*, 1982)

alaam • (Belgisch-Nederlands) metafoor voor het mannelijke geslachtsdeel, m.n. de penis; eigenlijk betekent *alaam* ‘gereedschap’; de seksuele toepassing van *alaam* is te vergelijken met die van **gereedschap**, **gerei** en **gerief**.

algolagnie • het beleven van seksueel genoeg door het ondergaan of toebrengen van pijn; algolagnie is gevormd van de Griekse woorden *algos* (pijn) en *lagneia* (wellust). ▶ Aangezien de tegenstelling tussen sadisme en masochisme tot één persoon kan worden herleid worden beide begrippen vaak weergegeven door één term: algolagnie (die men heden vaak in de sexadvertenties kan aantreffen) waardoor

Hugo Claus

en de offers op het heidens altaar

‘Zij lachte hem donker toe en hij zag hoe hij de fluwelen overgordijnen dichttrok, op de sofa zakte met haar, hoe hij, na al die tijd, voor het eerst, weer haar geheime, glimmende ogen op hem gericht voelde, hoe zij hem weer herkende, als een minnaar, als een mirakel, en hoe zij gespreid lag en hij knielde voor haar wijdopen spelonkologie en haar aanbad.’ Bij Hugo Claus heeft seks ofwel iets heel alledaags (‘door-de-weekse liefde’ noemt hij dat ergens) óf het krijgt een religieus tintje, zoals hier, in de aangehaalde passage uit *Het jaar van de kreeft*. Terwijl in die roman de seks tussen de personages gewoonlijk juist nogal moeizaam verloopt: een ‘uitputtingsslag in bed, het fanatiek gewrijf, gehijg’ waarin de man ‘als een uitvoerder van een plan, toekeek hoe zij zich overgaf aan haar opgezwiept lichaam, en kermde.’

Soms levert dat fraaie metaforen, woorden en uitdrukkingen op, al zijn ze vaak niet zo courant dat ze meteen geschikt zijn voor het (erotisch) woordenboek. *Spelonkologie* uit de aangehaalde passage, een woord dat herinnert aan de meer ingeburgerde metaforen voor het vrouwelijk geslachtsdeel, *spelonk* en *grot*, is daar een goed voorbeeld van. Een ander voorbeeld uit *Het jaar van de kreeft* is ‘de batterijen laten vlammen’ in de beschrijving van een overspelig nummertje: een man heeft ‘haar in de bar apart genomen en alle batterijen laten vlammen, of hoe jullie mannen dat noemen’. Of hoe mannen dat noemen? Waren het in de tijd dat Claus zijn prachttromans schreef inderdaad nog louter mannen die de taal bedachten voor seksuele handelingen?

Het is steeds het vrouwelijk geslacht waarop de ogen gericht worden. In *Het verdriet van België* wordt dat zelfs als een hele voorstelling gepresenteerd: ‘Haar cinema, dat was wat vrouwen onder hun rokken hebben, dat waarvan de aanblik sommige mannen (...) hun handen voor hun gezicht doet slaan, verblind als zij zijn door de scheur van een bliksem.’ In de roman *Het verlangen* laat een speler een dobbelsteen op de grond vallen, precies ‘voor de voeten van een telefonerende schoonheid’, die vervolgens ‘achteloos haar benen iets wijder zet’, waarna de man ‘gekniel’ voor de vrouw ‘haar paradijs op aarde ziet’. Tussen de spelers ontstaat vervolgens onmin, dat de telefoniste amuseert, ‘want zij neemt natuurlijk aan dat het om haar hertenogen, om haar Beebee-pruillippen is dat deze rammen tegen elkaar aanrammen, zij verwacht dat deze factorij van het kaartspel omgetoverd wordt tot een altaar waar men de vespers voor haar onaantastbare schoonheid zingt’.

Knielen, aanbidden, altaar, vespers: het vrouwelijk geslacht is bij Claus het ultiem object van welhaast religieuze verering. Het is een metafoor die je in allerlei vormen opnieuw aantreft in zijn romans. Én in zijn poëzie. Niet voor niets begint een van zijn bekendere gedichten met de regels ‘Mijn vrouw, mijn heidens altaar, / Dat ik met vingers van het licht bespeel en streel, / Mijn jonge bos dat ik doorwinter, / Mijn zenuwziek, onkuis en teder teken. Ik schrijf je adem en je lichaam neer.’

allemansgading

wordt uitgedrukt dat pijn en sexuele opwinding samengaan. ♣ (Anton Constandse, *Eros, de waan der zinnen*, 1977)

allemansgading • vrouw van losse zeden, ook wel *allemansvriendin*, -vrouw of (in grove stijl) -*gleuf* genoemd. ▶ Een vrouw moet kiezen. Zij kan niet alles bewaren. Niet én haar huwelijk en de tijd dat zij zich als allemansvriendin vermaakt en zich aansluit bij schuinsmarcheerders en onbetrouwbare charmeurs. ♣ (Tomas Lieske, *Dünya*, 2007) ▶ Nou ja, ik ben de laatste om dat niet te begrijpen... zo'n brievenbus... zo'n allemansgleuf... iedereen kon bij d'r terecht... zelfs ouwe kerels, wat ik ervan begrijp. ♣ (Maarten 't Hart, *De vlieger*, 1998) ▶ Als hij nu dacht aan al die Jan-en-allemans vrouwen, waarmee hij zich had opgehouden in z'n leven, – dan dégouteerde 't hem. ♣ (P.A. Daum, *Ups en Downs in het Indische leven*, 1892)

alles • vage en daarom eufemistische aanduiding van seksueel verkeer, inclusief de penetratie. ▶ Sybrandy's opsnijderij over meisjes, met wie hij 'alles' deed. ♣ (Simon Vestdijk, *Het verboden bacchanal*, 1969)

all the way gaan • bij het vrijen zich niet beperken tot zoenen en strelen, maar ook de geslachtsdaad verrichten, synoniem: *ver gaan*; de uitdrukking wordt vaak in chicklit en in romans voor young adults gebezigd. ▶ In de periode dat we nog niet all the way gegaan waren, had hij me wel al vaak tot een hoogtepunt gebracht met zijn handen of zijn mond. ♣ (Helina D, *Hemels duivels*, 2010)

allumeuse • (archaïsch) meisje dat of vrouw die door behaagzucht mannen verliefd maakt, en vervolgens hun aanzoek afwijst. ▶ 'Ze was een allumeuse,' zei hij, ze maakte de mannen zot met haar weelderige lijf en haar slaapkamergen, maar als het op daden aankwam, beriep ze zich angstig en snel op haar huwelijkse staat. ♣ (Louis

Van Dievel, *De vrouwenhater*, 2013)

alpenseks • softporno in een bergdecor, hetzelfde als *tirolerseks*; *alpenseks* is een dubbelzinnig woord: *Alpen* verwijst natuurlijk eigenlijk naar het aldus genoemde gebergte, maar getuige titels met een hoog olagehalte van het type 'Kom met je walddhoorn tussen mijn alpen' lijkt dit woord ook als metafoor voor borsten te kunnen fungeren.

op het altaar der liefde offeren • (literaire taal) metafoor voor *zich aan de liefde wijden*, *de liefdesdaad verrichten*, meestal gezegd van mannen, dus gewoonlijk gebezigd in de betekenis 'seks hebben met een vrouw of man'; de metafoor stelt de lichamelijke liefde voor als een sacrale handeling; zie ook: *liefdesaltaar* en *liefdesoffer*; seksualiteit wordt eveneens gesacraliseerd in metaforen als *heiligheid* en *tempel*, die soms dienen ter aanduiding van het vrouwelijk geslachtsdeel.

amant • (archaïsch) vrijer of minnaar, d.w.z. man die met een vrouw een liefdes- of een seksuele relatie heeft zonder met haar een door de kerk of staat geformaliseerde relatie te hebben. ▶ De zuster, die een misstap had gedaan, getrouwd was met haar 'amant' en, na jaren, in genade door de familie aangenomen. ♣ (Louis Couperus, *De boeken der kleine zielen*, 1903)

amazone¹ • (eufemisme) prostituee. ▶ Direct na het eten doken we de nachtclub tegenover het King George in, waarvan ik de naam vergeten ben. Twee uur later, na de naaktshow, zat mijn heer en gebieder aangeschoten op een barkruk en hield een nuchter rekenende amazone tussen zijn knieën geklemd. ♣ (Hellema, *Twente, een plaatsbepaling in de tijd*, 1987)

amazone² • lesbienne, m.n. lesbienne die mannelijke trekken vertoont in haar uiterlijk of gedrag, genoemd

naar de Amazones uit de oudheid, manhaftige vrouwelijke Scythische krijgers, die alleen voor de voortplanting gebruikmaakten van mannen om de groep in stand te houden, waar bij mannelijke baby's werden gedood.

amazonehouding • seksstandje waarbij de man op zijn rug ligt en de vrouw boven op hem zit en hem als een amazone berijdt, synoniem: **standje amazone**, **standje cowboy**; meestal is het gezicht van de vrouw in de *amazonehouding* naar dat van de man gericht; bij een *omgekeerde amazonehouding* is het gezicht van de vrouw naar de benen van de man gericht.

ambiseksueel • (archaïsch) biseksueel; het woord is gevormd door koppeling van het eerste deel van *ambivalent* aan *seksueel*.

amourette • eufemisme voor een kortstondige seksuele relatie, die wordt voorgesteld als een liefdesrelatie (het Franse woord *amourette* is afgeleid van *amour* en betekent letterlijk 'kleine liefde'). ▶ Na zijn eerste en laatste amourette met de dochter van een wasvrouw (...) die hem op de meest natuurlijke wijze van zijn onwetendheid genas (...) had hij zich voortaan uitsluitend nog met galante avonturen tegen van te voren bedongen voorwaarden ingelaten. ♦ (J. van Oudshoorn, *Tobias en de dood*, 1925) ▶ Een amourette is gewoon een affaire, een fling, een scharrel. ♦ (Marianne Zwagerman, *Leven als Jarmund*, 2014)

amoureuus • op de liefde, vooral op de zinnelijke liefde (seks), gericht of betrekking hebbend, soms synoniem met **erotisch** en **seksueel**, o.a. in de uitdrukking *amoureuus avontuur* (kortstondige vaak heimelijke en/of buitenechtelijke seksuele relatie); synoniemen: **affaire**, **avontuurtje**, **escapade**; o.a. in de combinaties *amoureuus vertier*, *amoureuze escapades*, *amoureuze relatie* (veelal gebruikt als eufemisme

voor een – buitenechtelijke of niet-monogame – seksuele relatie). ▶ Hij was die middag amoureuus, zijn ruwe speelsheid en katergespun konden haar tot niets meeslepen, het werd weer grove komedie. ♦ (Theun de Vries, *Het wolfsgetij of een leven van liefde*, 1965) ▶ Voor het amoureuze verkeer is, of was althans in mijn tijd, de reiziger op het bordeel aangewezen. ♦ (Adriaan Morriën, *Ik heb nu weer de tijd*, 1996) ▶ Alleen reizende vrouwen doften zich op, liepen heupwiegend over het promenadedek, lonkten naar bemanning en passagiers, op zoek naar een klein amoureuus avontuur. ♦ (Joshua Zwaan, *Zeevonk*, 2013)

amour fou • Franse uitdrukking (letterlijk 'gekke liefde') voor een overweldigende, hartstochtelijke liefdesrelatie. ▶ Het is een amour fou van heb ik jou daar. Ze zien elkaar dagelijks aan het water. Zo verliefd. Op een keer moet het ervan komen. Ze houden het niet meer. ♦ (A.F.Th. van der Heijden, *Kwaadschiks*, 2016)

anaal • de anus betreffend, o.a. in de uitdrukkingen *anale erotiek*, *anale seks* en *anaal verkeer*, waarvan de laatste een enigszins eufemistische verkorting is van de medisch of wetenschappelijk aandoende en alleen daarom al lustdodende uitdrukking *anaal seksueel verkeer*. ▶ Ze had zich toegelegd op anaal verkeer, misschien wel omdat het bij haar van binnen voelde als in een emmer zeepsop. ♦ (Arnon Grunberg, *Blauwe maandagen*, 1994) ▶ Als een vent rare dingen wilde zoals anaal verkeer, gluren, riemen, zwepen en kunstpenissen, kon hij opsodemieteren. ♦ (Yvonne Kroonenberg, *Alles went behalve een vent*, 1989) ▶ Wat me opviel toen ik voor het eerst kennismakte met de normale heteroseksuele pornografie (...) was het hoge percentage anaal verkeer dat erin voorkwam. ♦ (Gerrit Komrij, *De buitenkant*, 1995)

de anale variant • door de Nederlandse

die ander

schrijver A. Moonen in 1983 geïntroduceerde of in elk geval gepopulariseerde benaming voor anaal seksueel verkeer, m.n. **passief anaal verkeer**. ▶ Het wemelde er van de vulgaire, uitgekookte wijven – niet eens mooi of lelijk. Eentje, met de harde kop van een waarzegster, legde in de kantine boven een vruchtenyoghurt uit dat ze van lieverlede ook via de anale variant had leren klaarkomen. ♦ (A.F.Th. van der Heijden, *Mim*, 2007)

die ander • afstandelijke omschrijving van de persoon waarmee iemands partner vreemdgaat. ▶ Alles wat ik had gaf ik aan jou alleen. / Maar je ging toch steeds weer naar die ander heen. ♦ (Corrie en de Rekels, 'Huilen is voor jou te laat', 1971)

dat andere • (archaïsch) vage en daarom eufemistische aanduiding voor seks. ▶ Ik ben nooit echt verliefd geweest op een vrouw, het was mij alleen om het andere te doen. ♦ (Simon Vestdijk, *Op afbetaling*, 1952)

anders • vage, eufemistische omschrijving van een homoseksuele geaardheid. ▶ Ik wist dat ik anders was en dat dat vroeg of laat zou blijken. En dan bedoel ik niet alleen dat ik homo ben, maar ook dat ik boos was en verwoestend kon zijn. ♦ (Rogi Wieg, *De overval*, 1997)

andersgeaard • eufemisme voor homoseksueel, bv. in contexten als 'Toen mijn vrienden op de middelbare school vriendinnen kregen, ontdekte ik dat ik andersgeaard was'.

andersgeaarden • (archaïsch eufemisme) homoseksuelen, soms in de combinatie *seksueel andersgeaarden*. ▶ Ik mag nog zo m'n best doen om met andersgeaarden iets constructiefs op te bouwen, de mislukking daarvan staat altijd om de hoek te wachten. ♦ (Herman Brusselmans, *Trager dan de snelheid*, 2010)

anderszijn • vage, eufemistische omschrijving voor de homoseksuele geaardheid. ▶ Welke schrijvers hebben

vandaag de dag succes? De homootjes, de discipelen van Reve, de jongens die jongens verleiden en die een smeug verhaal over hun anderszijn weten te brengen. ♦ (Ward Ruyslinck, *De claim van de duivel*, 1993)

angel • metafoor voor het mannelijk geslachtsdeel, de penis. ▶ Hij beroerde zich, schaamteloos, want hij was mooi: een mooie jonge kapitein; en mooi, adembenemend van schoonheid was ook zijn iets gebogen, donkere, gloeiende levensdolk, angel en doodsdolk. ♦ (Gerard Reve, *De taal der liefde*, 1972)

animeerdame • animeermeisje op leeftijd, gewoonlijk gebruikt als eufemisme voor een prostituee, al dan niet in een chic bordeel. ▶ Vroeger zouden er meer in Beuling zijn geweest, zowel echte bordelen als uitzuipkroegen. Van deze laatste categorie, waar animeerdames bronstige heren tot overconsumptie aanspoorden zonder met hen de sponde te delen, is er nu nog een tje over. ♦ (Paul Verhuyck, *Hout en koper*, 1999)

animeermeisje • (eufemisme) prostituee, eigenlijk een meisje dat kanten in een nachtclub e.d. vermaakt en er zo voor zorgt dat zij veel drankjes consumeren. ▶ Een animeermeisje kwam op de kruk naast de zijne zitten, en zei temend: 'Zo, soldaat, naar waar leidt de reis?' 'Naar de binnenkant van je foef.' ♦ (Herman Brusselmans, *Zeik en het lijk op de dijk*, 2016)

apparaat • (eufemisme) metafoor voor het mannelijk geslachtsdeel, de penis; dezelfde seksuele metaforiek – de penis voorgesteld als 'gereedschap' of hulpmiddel bij het verrichten van een taak – ligt ten grondslag aan omschrijvingen als *gereedschap*, *gerei*, *instrument* en *werktuig*. ▶ Hij had een machtig apparaat tussen de benen, althans in mijn herinnering. Lemand schreef toen op de schoolmuur: 'Menno Spanjer heeft een kanjer.' Hij

Simon Vestdijk en de toorn van de hoorndrager

‘Theoretisch hoeft een sterke ... eh geslachtsdrift nog niet abnormaal te zijn. Maar het geeft sociale moeilijkheden, weet je, en dat wreekt zich op het zenuwgestel’, vertelt de hoofdpersoon in *De dokter en het lichte meisje*. Die sociale moeilijkheden dreigen altijd, bijvoorbeeld wanneer men – als jongeman – zou ingaan op de signalen van getrouwde vrouwen en met hen een amourette zou beginnen, want de ‘onberaden cocu’, de ‘gecocusieerde’ partner, de hoorndrager, kortom de oudere man die door het overspel van zijn vrouw hoorns opgezet heeft gekregen, kán zich natuurlijk wreken: ‘Er bestaan Don Juans, die mij zullen uitlachen als zij dit lezen, en dan kunnen ze ook maar beter helemaal met lezen ophouden: ik zit hier niet voor gek te schrijven. Neen heren, zo is het niet; dat gij geen angst kent voor de door u met geweien overladen echtgenoot.’

Het is een van de terugkerende erotische motieven in het enorme oeuvre van Simon Vestdijk. Net als de daarmee verwante inwijding door de oudere vrouw, zoals in *De beker van de min*: ‘De genietingen, die zij hem deed smaken, de ongehoorde inwijding in liefdesspelen, waar men als aankomend medicus de namen van moest kennen, waren zeer goed, of vrij goed, met liefde verenigbaar, zij het ook geen liefde voor de eeuwigheid.’ Bindingsangst is nog zo’n motief waar de schrijver boeiend over weet te vertellen, zoals in *Else Böhler*: ‘Van de ene vrouw op de andere overspringend had ik de “liefde” beoefend, zonder zelfovergave, zonder iets van mijn eigen persoonlijkheid op het spel te zetten.’ Die bindingsangst komt misschien door het onvermogen lief te hebben. Zo lijdt de hoofdpersoon in dezelfde roman aan ‘verslaafdheid aan een paar lippen, maar een lichte afkeer van het hele meisje’. Of lijden? Zo zit de wereld nu eenmaal in elkaar: ‘Iedere liefde wekt automatisch haat op voor ’t zelfde object, krachtens een wet van evenwicht misschien, en verijdt de zelfovergave ...’ Die afkeer leidt overigens wel vaak tot fraaie observaties, in al even fraaie bewoordingen. Zo openbaart een vrouw op leeftijd zich aan de hoofdpersoon opeens als een ‘ouwe taart’. Ze ‘lijkt wel een bordeelmoeder, met al die valse briljanten en die hoeraboezem onder die opgedofte mauve sjaal’.

In zijn roman *Op afbetaling* grijpt Vestdijk het motief van de bedrogen echtgenoot opnieuw bij de hoorns. Dit keer is de hoofdpersoon niet de jeugdige donjuan, maar de gehoornde echtgenoot. Wanneer hij erachter komt dat hij gecocusieerd is, schiet hij in de ontkenningmodus, maar wordt vervolgens ‘nervuus’ en kan niet meer aan de ‘echtelijke plichten’ voldoen. Dat er geen ‘huwelijksleven’ meer is, betekent dat zijn vrouw ‘geen echtgenoot meer had, in de ware betekenis’. Pas als hij zijn vrouw van een trapje geschopt heeft en zij mank geworden is, komt er weer wat ‘verkeer in ons huwelijk’: ‘Middagen lang speelde hij met Olga op het brede, koele bed, zakelijk, alsof hij een manke merrie africhtte; het was als lichaamsbeweging zo goed ...’ Maar hij kan niet vergeten. Uiteindelijk vermoordt hij de hoornopzetter.

Over de auteur

Ton den Boon (1962) studeerde Nederlands en Algemene Literatuurwetenschap. Sinds eind jaren negentig is hij werkzaam als hoofdredacteur van de Dikke Van Dale. Hij is auteur van diverse boeken over taal, literatuur en beeldende kunst en publiceert drie maal per week de taalcolumn in *Trouw*.

♣ Seks! Als er toch één taal is die we
allemaal spreken dan is het wel
“de taal der liefde”.♣

Ronald Giphart

♣ In literatuur wemelt het van vrolijke seks.
De literatuur is, zoals u weet, een zaak van
leugens en maskers.♣

Gerrit Komrij

♣ Liefde is voor mietjes.
Echte mannen hebben seks.♣

Tom Lanoye

Liefde en seks – er is in onze taal geen ander onderwerp waar zó veel woorden en uitdrukkingen over gaan. In *De taal der liefde* verzamelde Ton den Boon meer dan 2600 woorden over seks en erotiek, verlucht met 30 kaderteksten en ‘vurrukkullukke’ citaten van meer dan 400 mannelijke en vrouwelijke schrijvers uit de Nederlandse en Vlaamse literatuur – van 1945 tot nu, van canon tot cult.

Voor de liefhebbers van het oeuvre van o.a. Gerard Reve, Jan Cremer, A.F.Th. van der Heijden, Dimitri Verhulst, W.F. Hermans, Arnon Grunberg, Jan Wolkers, Remco Campert, Herman Brusselmans, Tom Lanoye, Saskia Noort, Heleen van Royen, Kristien Hemmerechts, Simon Carmiggelt, Hafid Bouazza, Martin Bril, Rascha Peper, Hugo Claus, Simon Vestdijk, Maarten 't Hart, Jeroen Brouwers, Hella Haasse, Ilja Leonard Pfeijffer, Loes den Hollander, Kees van Kooten, Joost Zwagerman, Margriet de Moor, Ronald Giphart – en van de daad uiteraard.

www.tondenboon.nl
www.vandale.nl
www.vandale.be

